

Κυριακή Δ' Λουκά: Διδαχή εις την παραβολήν του Σπορέως (Αγ. Κοσμάς ο Αιτωλός)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 14 Οκτωβρίου, 2011

Η Ευαγγελική περικοπή της Θείας Λειτουργίας.
Κατά Λουκάν Ευαγγέλιον Κεφ. Η. 5 - 15

Είπεν ο Κύριος την παραβολήν ταύτην. Εξήλθεν ο σπείρων του σπείραι τον σπόρον αυτού. και εν τω σπείρειν αυτόν ο μὲν ἔπεσε παρά την οδόν, και κατεπατήθη, και τα πετεινά του ουρανού κατέφαγεν αυτό, και ἕτερον ἔπεσεν ἐπι την πέτραν, και φυέν ἐξηράνθη δια το μή ἔχειν ἰκμάδα, και ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσω των ἀκανθών, και συμφύεισαι ἀκανθαί ἀπέπνιξαν αυτό. και ἕτερον ἔπεσεν εἰς την γήν την ἀγαθήν, και φυέν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει, ο ἔχων ὠτα ἀκούειν ἀκουέτω. Ἐπηρώτων δέ αυτόν οἱ μαθηταί αυτού λέγοντες, τίς εἴη ἡ παραβολή αὕτη; ο δέ εἶπεν, ὑμῖν δέδοται γνῶναι τα μυστήρια της βασιλείας του Θεοῦ, τοῖς δέ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μή βλέπωσι, και ἀκούοντες μή συνιώσιν. ἔστι δέ αὕτη ἡ παραβολή. Ο σπόρος ἐστίν ο λόγος του Θεοῦ, οἱ δέ παρά την οδόν εἰσὶν οἱ ἀκούσαντες, εἴτα ἔρχεται ο διάβολος και αἶρει τον λόγον ἀπό της καρδίας αὐτῶν, ἵνα μή πιστεύσαντες σωθῶσιν. οἱ δέ ἐπι της πέτρας, οἱ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τον λόγον, και οὔτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, και ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. το δέ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὔτοί εἰσὶν οἱ ἀκούσαντες, και ὑπὸ μεριμνῶν και πλούτου και ἡδονῶν του βίου πορευόμενοι συμπνίγονται και οὐ τελεσφοροῦσι. το δέ ἐν τη καλή γῆ, οὔτοί εἰσὶν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλή και ἀγαθῇ ἀκούσαντες τον λόγον, κατέχουσι και καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Ταῦτα λέγων ἐφώνη ὁ ἔχων ὠτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

Απόδοση:

Εἶπεν ο Κύριος αὕτη την παραβολήν: «Βγήκε ο σποριάς για να σπείρει το σπόρο του ὡς καθώς ἔσπερνε, μερικοὶ σπόροι ἔπεσαν στο δρόμο, ὅπου καταπατήθηκαν, και τους ἔφαγαν τα πουλιά. Ἄλλοι ἔπεσαν στις πέτρες και, ὅταν φύτρωσαν, ξεράθηκαν, γιατί δεν εἶχε υγρασία. Ἄλλοι σπόροι ἔπεσαν ἀνάμεσα σε ἀγκάθια και, ὅταν αὐτὰ φύτρωσαν μαζί τους, τους ἐπνιξαν. Ἄλλοι ὅμως ἔπεσαν στο γόνιμο ἔδαφος, φύτρωσαν κι ἔδωσαν καρπὸ ἑκατὸ φορές περισσότερο». Ἀφού τα εἶπε ὅλα αὐτὰ, πρόσθεσε με ἔμφαση: «Ὅποιος ἔχει αὐτιά για ν' ἀκούει, ας τα ἀκούει». Οἱ μαθητὲς του τότε τον ρωτοῦσαν: «Τι σημαίνει ἡ παραβολή αὕτη;» Ἐκεῖνος τους ἀπάντησε: «Σ' εσᾶς ἔδωσε ο Θεός να γνωρίσετε τα μυστήρια της βασιλείας του, ἐνῶ στους ὑπόλοιπους αὐτὰ δίνονται με παραβολές, ὥστε να κοιτάζουν ἀλλὰ να μη βλέπουν,

και ν' ακούνε αλλά να μην καταλαβαίνουν». «Η παραβολή αυτή σημαίνει το εξής: Ο σπόρος είναι ο λόγος του Θεού. Οι σπόροι που έπεσαν στο δρόμο, είναι εκείνοι που άκουσαν το λόγο του Θεού έρχεται όμως ύστερα ο διάβολος και τον παίρνει απ' τις καρδιές τους, για να μην πιστέψουν και σωθούν. Οι σπόροι που έπεσαν στο πετρώδες έδαφος, είναι εκείνοι που, όταν ακούσουν το λόγο, τον δέχονται με χαρά, δεν έχουν όμως ρίζα γι' αυτό πιστεύουν για λίγο διάστημα και, όταν έρθει ο καιρός της δοκιμασίας, απομακρύνονται. Αυτοί που έπεσαν στ' αγκάθια, είναι εκείνοι που άκουσαν το λόγο, συμπορεύονται όμως με τις φροντίδες, με τον πλούτο και τις απολαύσεις της ζωής, πνίγονται απ' αυτά και δεν καρποφορούν. Με το σπόρο που έπεσε στο γόνιμο έδαφος εννοούνται όσοι άκουσαν το λόγο με καλή και αγαθή καρδιά, τον φυλάνε μέσα τους και καρποφορούν με υπομονή». Αφού τα είπε όλα αυτά, πρόσθεσε με έμφαση: «Όποιος έχει αυτιά για ν' ακούει, ας τα ακούει».

(Επιμέλεια κειμένου: Νικολέτα - Γεωργία Παπαρδάκη)

Ομιλία του Αγίου νέου Ιερομάρτυρος και Ισαποστόλου Κοσμά του Αιτωλού, εις την παραβολήν του Σπορέως

Ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός και Θεός, αδελφοί μου, έχει πολλά και διάφορα ονόματα. Λέγεται Θεός, λέγεται Υιός Θεού, λέγεται και υιός ανθρώπου, λέγεται και σοφία, λέγεται και ζωή, λέγεται και ανάστασις και ανάμεσα εις τα άλλα λέγεται και γεωργός, επειδή σπείρει τον σπόρον. Όπως ο ίδιος είπεν εις την παραβολήν του αγίου και ιερού Ευαγγελίου:

ήταν ένας γεωργός και εβγήκεν από το σπίτι του, επήρε σπόρον και επήγε να σπείρη εις τα χωράφια του. Και εκεί που έσπερνε δεν έπεσεν εις ένα μέρος ο σπόρος εκείνος.

Άλλος έπεσεν εις την στράταν, άλλος εις την πέτραν, άλλος εις τα ακάνθια και άλλος εις την καλήν γην. Εκείνος ο σπόρος που έπεσεν εις την στράτα δεν εφύτρωσε, διατί η γη ήταν σκληρά και καταπατημένη από τους διαβάτας, και ήλθαν τα πετεινά του αέρος και τον έφαγαν τον σπόρον εκείνον, και έμεινεν η στράτα άκαρπη. Έπεσε και άλλος σπόρος επάνω εις την πέτραν, είχεν ολίγον χώμα, εφύτρωσε και αυτός ο

σπόρος, μα καθώς εβγήκεν ο ήλιος τον επύρωσεν, και μην έχοντας ρίζαν εξηράνθη, και έμεινεν άκαρπος και αυτός ο σπόρος. Έπεσε και άλλος σπόρος ανάμεσα εις τα ακάνθια, εφύτρωσε και αυτός, όμως εβγαίνοντας τα ακάνθια τον έπνιξαν και εχάθη και αυτός ο σπόρος. Εκείνος πάλιν ο σπόρος που έπεσεν εις την γην την καλήν, εκαρποφόρησεν, αλλά δεν είχεν όλη η γη εκείνη την ίδιαν απόδοση. Λόγου χάριν έσπειρεν σε ένα χωράφι ένα κιλόν σιτάρι και έκαμεν εκατόν. Άλλος σπόρος έπεσε σε πτωχότεραν γην και έκαμεν εξήκοντα, έπεσε και άλλος σπόρος σε αχαμνότερη και έκανε τριάκοντα. Τώρα με φαίνεται αυτήν την παραβολήν να την εκαταλάβετε κομμάτι καλλίτερα, μα ακόμη όχι τόσο καλά.

Μου φαίνεται εύλογον να την ειπούμεν ακόμη απλότερα. Και πρώτον να ειπούμεν ποίος είναι ο γεωργός, δεύτερον ποίον είναι το σπίτι του γεωργού, τρίτον ποίος είναι ο σπόρος, τέταρτον ποία είναι τα χωράφια, πέμπτον ποία είναι η στράτα, έκτον ποία είναι η πέτρα, έβδομον ποία είναι τα ακάνθια, όγδοον ποία είναι η καλή γη που έκαμεν εις το ένα κιλό τα εκατό, τα εξήκοντα, τα τριάκοντα. Τώρα με φαίνεται να την καταλάβετε αυτήν την παραβολήν καλλίτερα. Ο Κύριός μας λοιπόν, που όπως είπαμε είναι ο γεωργός, εβγήκεν από το σπίτι του. Ποίον είναι το σπίτι του Χριστού μας; Η πατρική ουσία, ο πατρικός κόλπος. Πώς εβγήκεν ο Κύριος από την πατρικήν φύσιν και πώς εμείς οι ευσεβείς χριστιανοί πιστεύομεν, δοξάζομεν και προσκυνούμεν την ένσαρκον οικονομίαν του Χριστού μας; Πώς εκαταδέχθη ο Υιός και Λόγος του Θεού, και Θεός αληθινός, και ζωή των απάντων, και εσαρκώθη εις την κοιλίαν της Δεσποίνης ημών Θεοτόκου και αιειπαρθένου Μαρίας, τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος, όλος μέσα εις την κοιλίαν της Θεοτόκου, και τέλειος άνθρωπος, όλος μέσα εις την πατρικήν φύσιν και όλος πανταχού; Καθώς οι ακτίνες του ηλίου είναι όλες μέσα εις τον ήλιον, και όλες εξαπλωμένες εις όλον τον κόσμον, και όλες πανταχού, έτσι είναι και ο Κύριος όλος μέσα εις την πατρικήν ουσίαν και όλος μέσα εις την κοιλίαν της Θεοτόκου και πανταχού. Ενός ανθρώπου τώρα ημπορεί ο νους του να είναι όλος εις την πόλιν και όλος εις το σπίτι του, εις τα παιδιά του, και πάλιν όλος ο νους του να είναι μέσα εις το κεφάλι του χωρίς να λείπει τίποτες. Ο άνθρωπος που είναι πλάσμα του Θεού το έχει αυτό το χάρισμα, και δεν θα δύναται ο Θεός να είναι όλος εις τον ουρανόν και όλος εις κάθε μέρος; Έτσι, αδελφοί μου, εβγήκεν ο Κύριος από το σπίτι του και επήρε σπόρον να σπείρει τα χωράφια του.

Ποία είναι τα χωράφια του; Είναι οι καρδιές των ανθρώπων. Ποίος είναι ο σπόρος; Είναι το άγιον και ιερόν Ευαγγέλιον, το να πιστεύωμεν και να βαπτιζώμεθα εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος, και να έχωμεν την αγάπην εις τον Θεόν και εις τους αδελφούς μας. Και καθώς ο γεωργός οργώνει το χωράφι και σπέρνει τον σπόρον, έτσι και ο Κύριος όργωσε τις καρδιές των ανθρώπων με την διδασκαλίαν του, και μας εφύτευσε την ζωήν την αιώνιον.

Ποία είναι η στράτα; Είναι ο υπερήφανος άνθρωπος, που η καρδιά του είναι σκληρά, καταπατημένα από τις μέριμνες τις βιοτικές, και ακούει τον λόγον του Θεού και του

δέχεται μετά πάσης χαράς, μα έχει ολίγη ευλάβειαν εις τον Χριστόν, και πηγαίνει με τον διάβολον, και μένει η πέτρα άκαρπη. Ποία είναι τα ακάνθια; Ακάνθια είναι ο πόρνος, που ακούει τον λόγον του Θεού και αυτός ύστερον όμως έρχονται τα πορνικά πάθη και τον πνίγουν, και χάνεται και μένουν και τα ακάνθια άκαρπα.

Ποία είναι η καλή γη που έκαμε τα εκατόν, τα εξήκοντα και τα τριάκοντα; Εκατόν έκαμε ο τέλειος άνθρωπος, εξήκοντα ο μεσαίος και τριάκοντα ο κατώτερος.

Μα το κεκρυμμένον νόημα που έχει μέσα τούτη η παραβολή δεν το εκαταλάβατε, και μου φαίνεται εύλογον, αδελφοί μου, να σας ειπώ από ένα παράδειγμα εις κάθε ένα, δια να καταλάβετε καλλίτερα αυτήν την παραβολήν.

Και πρώτον ας αρχίσωμεν από την **στράταν** να ειπούμεν. Έχομεν πολλά παραδείγματα να ειπούμεν. Ας αφήσωμεν τα πολλά και ένα να ειπούμε μόνον, μας φθάνει δια να καταλάβωμεν. Τον παλαιόν καιρόν, χριστιανοί μου, ήταν ένας άνθρωπος και ελέγετο το όνομά του **Μανασσής**. Τον αξίωσεν ο Πανάγαθος Θεός και έγινε βασιλεύς εις τους Εβραίους. Πενήντα δύο χρόνους εβασάνιζε τους Εβραίους με πολλά παιδευτήρια. Αυτός δεν ήκουεν τον λόγον του Θεού, ήταν σκληροκάρδιος, δεν εμετανόησεν η καρδιά του, ήταν στράτα καταπατημένη. Βλέποντας ο πανάγαθος Θεός την κακήν του γνώμην τί κάμνει; Σηκώνει ένα βασιλέα μέσαθε από την Ανατολήν, και τον πολεμεί και τον παίρνει σκλάβον, και τον εκλείδωσε μέσα εις ένα καζάνι αποβραδύς με σκοπόν την άλλην ημέραν να τον κάψει, να τον κάμει θυσίαν εις τα είδωλα. Τί κάμνει ο Μανασσής εκεί μέσα εις το χάλκωμα που ήταν κλεισμένος; Ενεθυμήθη τις αμαρτίες του, έκλαυσε, επαρακάλεσε τον Θεόν να τον ελευθερώσει, και πάλιν άλλην φοράν αμαρτίαν να μη κάμει. Βλέποντας ο Θεός την καλήν του γνώμην, ήκουσε την μετάνοιάν του. Εδέχθη τα δάκρυά του και στέλνει έναν άγγελον και τον ελευθερώνει από εκείνον τον κίνδυνον. Ύστερον επούλησεν τα πράγματά του και τα εμοίρασεν ελεημοσύνην, και επήγεν και ασκήτευεν εις όλην του την ζωήν με νηστείες, αγρυπνίες, προσευχές, κακοπαθίες και επήγεν εις του Παράδεισον να χαίρεται πάντοτε.

Αν ίσως, αδελφοί μου, και είναι εδώ κανένας από την ευγένειάν σας, και είναι η καρδιά του σκληρά, καταπατημένη ωσάν του Μανασσή, ως υπερήφανος, ας μετανοήσει, ας ενθυμηθεί τις αμαρτίες του, ας κλαύσει, και να είναι βέβαιος πως ο Θεός, καθώς εδέχθη την μετάνοιαν εκείνου του Μανασσή, δέχεται καθενός, και την ιδικήν σου και την ιδικήν μου. Τώρα μου φαίνεται με το παράδειγμα αυτό να εκαταλάβατε την στράτα, τι θέλει να ειπεί.

Είπαμε δια την στράταν, τώρα να ειπούμεν και δια την **πέτραν**. Έχομεν πολλά παραδείγματα, ας αφήσωμε τα πολλά και ας ειπούμεν ένα, ας πάρωμεν δηλ. του **Απόστολου Πέτρου** παράδειγμα. Την Μεγάλην Πέμπτην το βράδυ, ηξεύροντας ο Κύριος, ως καρδιογνώστης Θεός πάντα τα μέλλοντα και μάλιστα την καρδίαν των Εβραίων και του Ιούδα, εκάθισεν ο Κύριος και εδίδαξε τους Αποστόλους πολλά και

διάφορα νοήματα. Ανάμεσα εις τα άλλα τους είπε και τούτον τον λόγον: Να ηξεύρετε, μαθηταί μου, πως ένας από εσάς, θε να με πουλήσει εις τους Εβραίους δια τριάντα φλωριά, και θε να με περιγελάσουν οι Εβραίοι, να με υβρίσουν, να με δείρουν, να με σταυρώσουν. Όμως μη λυπάσθε, μαθηταί μου, διατί εγώ θέλω να σταυρωθώ δια να σταυρώσω την αμαρτίαν και τον διάβολον, και να δώσω ζωήν εις τους ανθρώπους. Και την τρίτην ημέραν έχω να αναστηθώ, και η Ανάστασίς μου θέλει προξενήσει χαράν εις τον ουρανόν, χαράν εις την γην, χαράν εις τον Αδην, φαρμάκι και σπαθί δίστομον εις την καρδίαν των Εβραίων, και μάλιστα του διαβόλου. Να ηξεύρετε και τούτο, μαθηταί μου, πως τώρα εδώ είστε όλοι μαζωμένοι, τότε έχετε να με αφήσετε και να φύγετε όλοι σας. Απεκρίθη ο Πέτρος και λέγει: Κύριε, όλοι αν σε αρνηθούν, αμή εγώ δεν σε αρνούμαι. Τότε του λέγει ο Κύριος: Πέτρε, μη καυχάσαι. Λέγει ο Πέτρος: Όχι, Κύριε, εγώ είμαι έτοιμος να χύσω το αίμα μου δια την αγάπην σου. Του λέγει πάλιν ο Κύριος: Καλά, Πέτρε, ο καιρός θέλει το δείξει. Λέγει ο Πέτρος: Όχι, Κύριε, μη γένοιτο εις τον αιώνα να σε αρνηθώ ποτέ. Του λέγει πάλιν ο Κύριος: Πέτρε, μη καυχάσαι. Εσύ τώρα που λέγεις πως δεν με αρνείσαι, εσύ πρώτος έχεις να με αρνηθείς απόψε προτού να λαλήσει ο πετεινός, όχι μία ή δύο φορές έχεις να με αρνηθείς, αλλά τρεις. Διατί καλλίτερα ήξευρεν ο Κύριος την καρδίαν του Πέτρου παρά όπου την ήξευρεν ο Πέτρος. Πάλιν λέγει ο Πέτρος: Όχι Κύριε, όλοι αν σε αρνηθούν, μα εγώ δεν σε αρνούμαι ποτέ. Του λέγει ο Κύριος: το σιτάρι όταν το πυρώσει ο ήλιος, τότε φαίνεται πως είναι ριζωμένον, αν δεν ξηρανθεί. Ομοίως και **κάθε χριστιανός, όταν του έλθει πειρασμός και δεν αρνηθεί του Χριστόν, τότε φαίνεται πως είναι χριστιανός.**

Έλθεν η ώρα, παρεδόθη ο Κύριος με το θέλημά Του εις τας χείρας των παρανόμων Εβραίων, ευθύς εφύγαν οι Απόστολοι, καθώς είπεν ο Κύριος. Επήραν οι Εβραίοι του Χριστόν μας και τον επήγαν εις τα παλάτια του Αννα και του Καϊάφα, του Σατανά, και ευθύς άρχισαν και τον εξέταζαν τον Χριστόν μας από που είναι. Επήγεν ο Πέτρος και έστεκεν από μακρυνά δια να ιδεί τι τον κάμνουν τον Χριστόν μας. Έρχεται ένας Εβραίος και λέγει του Πέτρου: και εσύ μαζί με τον Χριστόν είσαι; Σου πρέπει να σε θανατώσωμεν και εσένα. Απεκρίθη ο Πέτρος και λέγει: δεν είμαι μαζί του, δεν τον γνωρίζω τι άνθρωπος είναι. Ακούετε, αδελφοί μου, τι έκαμεν ο Πέτρος; Ηρνήθη τον Χριστόν και επήγε με τον διάβολον, διατί εκείνος που αρνείται τον Θεόν δεν έχει αλλού που να πηγαίνει, παρά με τον διάβολον. Πρωτύτερα έστεκε να ιδεί ο Πέτρος τι τον κάμνουν τον Χριστόν, ύστερα εκοίταζε την πόρταν να φύγει. Έρχεται άλλος Εβραίος και λέγει του Πέτρου: και εσύ με τον Χριστόν είσαι; Σου πρέπει να σε θανατώσωμεν και εσένα. Λέγει πάλιν ο Πέτρος, δια δευτέραν φοράν: δεν τον είδα, δεν τον ηξεύρω τον Χριστόν τι άνθρωπος είναι. Όταν επλησίασε κοντά εις την πόρταν να φύγει, τον πιάνει και άλλος Εβραίος και του λέγει: και συ μαζί με τον Χριστόν είσαι. Εγώ σε γνωρίζω. Σου πρέπει να σε σταυρώσωμεν και εσένα. Λέγει ο Πέτρος: να έχω το ανάθεμα αν ίσως και τον είδα, αν τον ηξεύρω τι άνθρωπος είναι. Ακούσετε, αδελφοί μου, τι υπεσχέθη πρωτύτερα, να χύσει και το αίμα του ο Πέτρος δια την αγάπην του Χριστού μας, και τώρα που τον εξέταζαν τον Πέτρον δια τον Χριστόν, παρευθύς τον ηρνήθη και επήγε με τον διάβολον, ηρνήθη την ζωήν την

αιώνιον και επήγεν εις τον θάνατον. Και καθώς ηρνήθη ο Πέτρος τον Χριστόν - ω του θαύματος - ελάλησεν ευθύς ο πετεινός, καθώς είπεν ο Κύριος. Ακούοντας ο Πέτρος τον πετεινόν, εκάηκεν η καρδιά του, και εβγαίνοντας έξω από την πόρταν, έπεσε με το κεφάλι κάτω εις την γην και κλαίοντας με μαύρα και πικρά δάκρυα έκαμαν τα μάτια του δύο βρύσες και έτρεχαν ωσάν ποτάμι. Και πάντοτε, όταν άκουε τον πετεινόν ο Πέτρος εις όλην του την ζωήν, έκλαιεν, ενθυμούμενος την άρνησιν οπού έκαμεν του Χριστού.

Εσταυρώθη ο Κύριος με το θέλημά του, ανέστη την τρίτην ημέραν, εφανερώθη εις επτά γυναίκες μυροφόρες, τις ευλόγησε και τις εχαροποίησε λέγοντάς τους: Πηγαίνετε να ειπήτε των Αποστόλων μου πως αναστήθηκα και να έλθουν εις την Γαλιλαίαν, εκεί τους καρτερώ. Είπετε και του Πέτρου να έλθει. Και διατί εξεχώρισεν τον Πέτρον; Τάχα δεν ήταν και αυτός απόστολος του Χριστού; Μα διατί τον εξεχώρισε; Δια να στοχασθεί ο Πέτρος πως εδέχθη την μετάνοιάν του ο Κύριος, τα δάκρυά του και τον εσυγχώρησεν. Επήγαν οι Απόστολοι εις τον Χριστόν και έλαβαν την χάριν του Παναγίου Πνεύματος. Επήγε και ο Πέτρος, αλλά έστεκε σκυθρωπός ωσάν εντροπιασμένος. Του λέγει ο Χριστός: Πέτρε, Πέτρε, με αγαπάς; Και ερωτώντας τον τρεις φορές του εδιόρθωσε τις τρεις αρνήσεις, και του εσυγχώρησε το σφάλμα του ο Κύριος και του εχάρισε την πρώτην καθέδρα καθώς την είχε και πρώτα. Ύστερον επεριπάτησεν ο Πέτρος από Ανατόλην έως Δύσιν και έκαμε χιλιάδες χριστιανούς. Τον έπιασεν ένας βασιλεύς από την Παλαιάν Ρώμην, και του έλεγε να αρνηθεί τον Χριστόν και να προσκυνήσει τα είδωλα. Του λέγει ο Πέτρος: Τον Χριστόν τον ηρνήθην τρεις φορές, τώρα, βασιλέα, δεν τον αρνούμαι πλέον, και ό,τι θέλεις κάμε μου, μόνον σε παρακαλώ να με σταυρώσεις με το κεφάλι κάτω δια περισσοτέραν αισχύνην. Τον επαίδευσεν με πολλά παιδευτήρια ο βασιλεύς του Πέτρον, ύστερα τον εσταύρωσε με το κεφάλι κάτω, και παρέδωσε την αγίαν αυτού ψυχήν εις τας χείρας του Χριστού μας, και επήγεν εις τον Παράδεισον να χαίρεται πάντοτε.

Τώρα αν ίσως και είναι εδώ κανένας από την ευγένειάν σας ωσάν τον Πέτρον, οπού ηρνήθη τον Χριστόν, **ας κλαύσει, ας μετανοήσει, και να είναι βέβαιος πως, καθώς εδέχθη του Πέτρου τα δάκρυα, δέχεται και εσένα, μόνον να μη πέςεις εις απελπισίαν.**

Είπαμε δια την πέτραν, τώρα να ειπούμε και δια τα **ακάνθια** ποια είναι. Έχομεν πολλά παραδείγματα, μα ας αφήσωμεν τα πολλά και ας ειπούμε ένα.

Η **οσία Μαρία η Αιγυπτία** ήταν δώδεκα χρονών κορίτσι. Έπεσεν εις τας χείρας του διαβόλου, ημέρα και νύκτα ευρισκόταν εις την αμαρτίαν. Την εφώτισεν ο Πανάγαθος Θεός και φεύγει από τον κόσμον, και επήγεν εις την έρημον. Εκεί εκαθόταν και ασκήτευε σαράντα χρόνους, και με τρία ψωμιά επέρασε την ζωήν της, και εκαθαρίσθη, και έγινε ωσάν Άγγελος. Θέλοντας ο Κύριος να την αναπαύσει, έστειλεν ένα άγιον ασκητήν, τον αββά Ζωσιμά, να την εξομολογήσει και να την μεταλάβει τα Αχραντα Μυστήρια. Και έβλεπε την αγίαν ο ασκητής, και έστεκε μίαν πήχυν υψηλά επάνου από την γη. Την εξομολόγησε, την εμετάλαβε τα Αχραντα

Μυστήρια, ύστερα παρέδωσε την αγίαν της ψυχήν εις τας χείρας του παναγάθου Θεού, και επήγεν εις τον Παράδεισον να χαίρεται μαζί με τους αγγέλους πάντοτε. Αν ίσως και είναι κανένας εδώ από την ευγένειάν σας, άνδρας ή γυναίκα, ωσάν την Μαρίαν, δηλαδή πόρνος, αυτήν την ώραν ας κλαύσει, ας μετανοήσει, τώρα που έχει καιρόν. Και να είναι βέβαιος πως σώζει εκείνον, καθώς έσωσε και την οσίαν Μαρίαν.

Είπαμεν τους τρεις τρόπους των **αμαρτωλών**, τώρα θέλετε να ειπούμε και τους τρεις των **δικαίων**; Ή τους ηξεύρετε; Και πρώτον ας ειπούμεν ποία είναι η καλή γη, που έκαμε τα εκατό. Έχομεν πολλά παραδείγματα να ειπούμεν, μα ας αφήσωμε τα πολλά και ας ειπούμεν ένα. Ας πάρωμεν μίαν γυναίκα παράδειγμα, δια να μη παραπονούνται αι γυναίκες, και λέγουν πως οι άνδρες ημπορούν να κάνουν καλά και σώνονται, και αυτές είναι αδύνατες και δεν ημπορούν. Και ας πάρωμεν παράδειγμα την **αγίαν Παρασκευήν**.

Η αγία Παρασκευή ήταν δώδεκα χρονών κορίτσι από γένος ευγενικόν. Απέθανεν ο πατέρας της και η μητέρα της. Κάθεται η Αγία και κάνει έναν πύργον υψηλόν και δυνατόν, και έβαλε τα πράγματά της όλα μέσα. Έβαφε τα μάτια της με μαυράδι, έβανε σκουλαρίκια στα αυτιά της, έβαφε το πρόσωπό της και τα χείλη της με κοκκινάδι, έβανε γερδάνια εις τον λαιμόν της, είχε και δακτυλίδια εις τα δάκτυλά της, είχε και ένα ζωνάρι μαλαματένιο εις την μέσην της, βάνει και ένα φόρεμα ωραιότατον και παπούτσια ως μίαν πιθαμήν υψηλότερα από τα άλλα κορίτσια. Με αυτά εστολιζόταν η αγία. Είναι εδώ κανένα κορίτσι που θέλει να στολίζεται; Ας πάρει παράδειγμα να στολίζεται ωσάν την αγίαν Παρασκευήν. Τώρα να ιδούμεν ποίος είναι ο πύργος ο υψηλός. Ο υψηλός και δυνατός πύργος είναι ο ουρανός, που εμοίρασεν δηλαδή όλα της τα πράγματα ελεημοσύνην, και τα έστειλεν με τους πτωχούς εις τον Παράδεισον. Με τι έβαφε τα μάτια της; Όχι με μαυράδι ωσάν μερικές γυναίκες ανόητες, που το βάνουν δια να φαίνονται εύμορφες εις τους άνδρας, αλλά εσηκωνόταν η Αγία κάθε αυγή, και ενθυμούμενη τις αμαρτίες των χριστιανών, έκλαιε κτυπώντας το πρόσωπόν της και βρέχοντάς το με δάκρυα. Ποία είναι τα σκουλαρίκια; Είχε τα αυτιά της ανοικτά, στέκοντας με ευλάβειαν δια να ακούη το ιερόν και άγιον Ευαγγέλιον. Με τι έβαφε τα χείλη της; Όχι με κοκκινάδι, αλλά λέγοντας το «Κύριε Ιησού Χριστέ», είχε δηλαδή στα χείλη της την ιδίαν την αλήθεια. Ποίον είναι το γερδάνι που είχεν εις τον λαιμόν της; Είναι από τις νηστείες που έκανε, και έλαμπεν ο λαιμός της ωσάν τον ήλιον. Ποία είναι τα δακτυλίδια; Είναι από τις πολλές μετάνοιες που έκαμνε και εγίνοντο κόμποι κόμποι τα δάκτυλά της. Ποίον είναι το ζωνάρι το μαλαματένιο; Είναι η παρθενία που εφύλαγεν εις όλην της την ζωήν. Ποίον είναι το φόρεμα; Είναι η εντροπή που είχεν εις του λόγου της, και ο φόβος του Θεού που την εσκεπάζε. Ποία είναι τα παπούτσια τα υψηλά; Είναι ο νους της, που τον είχεν εις τον ουρανόν, και δεν τον είχεν εις την γην να στοχάζεται τούτα τα μάταια, τα ψεύτικα, τα γήινα ωσάν τα άλλα κορίτσια. Έτσι εστολιζόταν η Αγία. Αν ίσως και είναι κανένα κορίτσι και θέλει να στολίζεται ωσάν την αγίαν Παρασκευήν, να στοχασθεί τι έκαμεν η Αγία, να κάμει και εκείνη δια να σωθεί. Έτσι αδελφοί μου, η αγία Παρασκευή έμαθε γράμματα και έγινε σοφωτάτη, επούλησε

τα πράγματά της και τα έδωκεν ελεημοσύνην, εφύλαξε παρθενίαν εις όλην της την ζωήν. Την αξίωσεν ο Θεός και έκαμε θαύματα, ιάτρευε τυφλούς και κουφούς και λεπρούς και δαιμονισμένους, και νεκρούς ανέσταινε. Δύο Εβραίοι, τέκνα του διαβόλου, βλέποντες την Αγίαν να κάνει θαύματα, την εφθόνησαν και πηγαίνοντες εις τον βασιλέα Αντωνίνου, ο οποίος ήταν από την παλαιάν Ρώμην, του λέγουν πως είναι χριστιανή. Ακούοντας ο βασιλεύς πως η αγία Παρασκευή πιστεύει εις τον Χριστόν, την κράζει ο βασιλεύς και της λέγει: Παρασκευή, αρνήσου τον Χριστόν και έλα να θυσιάσεις εις τους μεγάλους Θεούς να σε κάμω βασίλισσα. Λέγει του η Αγία: εγώ δεν είμαι τρελλή και ανόητη ωσάν εσένα να αρνηθώ τον Χριστόν μου, και να πηγαίνω με τον διάβολον, να αφήσω την Ζωήν, και να πηγαίνω εις τον θάνατον. Αμποτε εσύ να άφηνες το σκότος και να έλθεις εις το φως. Ακούετε, αδελφοί μου, ένα κορίτσι να ομιλεί με τέτοιαν παρρησίαν εμπρός εις τον βασιλέα; Όποιος έχει τον Χριστόν εις την καρδίαν του δεν φοβάται όλον τον κόσμον. Αν ίσως θέλομεν και εμείς, αδελφοί μου, να μη φοβούμεθα μήτε ανθρώπους μήτε δαίμονας, τον Θεόν να έχωμε πάντοτε εις την καρδίαν μας, και έτσι να μη φοβούμεθα τίποτε. Λέγει της αγίας ο βασιλεύς: τρεις ημέρες σου δίδω διορίαν, διότι αν ίσως και δεν έλθεις να προσκυνήσεις τα είδωλα σε τρεις ημέρες, θα σε θανατώσω, θα σε καύσω μέσα εις ένα καζάνι. Του λέγει η Αγία: Βασιλέα, εκείνο που θέλεις να κάμεις εις τρεις ημέρας, κάμε το τώρα, διατί εγώ δεν αρνούμαι τον Χριστόν μου. Τότε προστάζει ο βασιλεύς και ανάπτουνε μίαν φωτιάν μεγάλην και βάνουν ένα καζάνι γεμάτο πίσσα, θειάφι και κατράμι και βράζει καλά. Βλέποντας η Αγία το καζάνι που έβραζε εχαιρόταν, πως έμελλε να αναχωρήσει από τούτον τον ψεύτικον κόσμον δια να υπάγει εις τον Αληθινόν. Προστάζει ο βασιλεύς να βάνουν την Αγίαν μέσα εις το καζάνι δια να καεί. Έκανε τον σταυρόν της η Αγία και εμβαίνει μέσα. Καρτερεί δύο τρεις ώρες ο βασιλεύς, έβλεπε οπού δεν εκαιγόταν η Αγία. Τότε της λέγει ο βασιλεύς: Παρασκευή, διατί δεν καίεσαι; Του λέγει η Αγία: Ο Χριστός μου το εδρόσισε και δεν καίομαι. Της λέγει ο βασιλεύς: Ράντισέ με και εμένα εις το πρόσωπον να ιδώ, καίει; Επήρεν η Αγία με τα δύο της χέρια και του ρίχνει εις το πρόσωπον, και ευθύς -ω του θαύματος- ετυφλώθηκε και εγδάρθηκε το πρόσωπόν του. Φωνάζει ο βασιλεύς: Μέγας ο Θεός των χριστιανών! Πιστεύω και εγώ τον Θεόν που πιστεύεις και εσύ, Παρασκευή, μόνον έβγα γρήγορα να με βαπτίσεις. Εβγήκεν η αγία Παρασκευή και τον εβάπτισε με όλον του το βασίλειον και εκαθαρίσθη. Εβγήκεν η Αγία Παρασκευή και επήγε και edίδαξε και ένα άλλο βασίλειον και τους εβάπτισε. Ύστερον την έπιασεν άλλος βασιλεύς και την αποκεφάλισε, και επήγεν εις τον Παράδεισον να χαίρεται πάντοτε. Αυτή η αγία έκαμε τα εκατόν και εκέρδισε πέντε στεφάνους: **πρώτου στέφανου** έχει να λάβει διατί εμοίρασεν όλα της τα υπάρχοντα ελεημοσύνην, **δεύτερον** διατί έμαθε γράμματα και έγινε σοφωτάτη, **τρίτου** διατί εφύλαξε παρθενίαν εις όλην της την ζωήν, **τέταρτου** διατί edίδαξε δύο βασιλείς και τους έκαμε χριστιανούς, **πέμπτου** διατί έχυσε το αίμα της δια την αγάπην του Ιησού Χριστού. Αυτή η Αγία **έκαμε τα εκατόν**. Είναι edώ κανέννας από λόγου σας που θέλει να γένη τέλειος ωσάν την αγίαν Παρασκευήν; Ας αγωνίζεται δια να σωθεί.

Μα δεν ημπορεί να κάμει τα εκατόν; Ας έλθωμεν παρακάτω, εις εκείνον που έκαμε τα **εξήκοντα**.

Εις τας εννέα του Οκτωβρίου μηνός εορτάζει η αγία μας Εκκλησία ένα **άγιον Ανδρόνικον** με την **αγίαν Αθανασίαν**. Ήταν **ανδρόγυνον**, τους εχάρισεν ο πανάγαθος Θεός **δύο τέκνα** αρσενικά, το ένα ήταν δέκα χρονών και το άλλο δώδεκα. Μίαν ημέραν απέθαναν και τα δύο. Εκαθόταν και έκλαιεν η αγία Αθανασία δια τα παιδιά της. Έρχεται Αγγελος Κυρίου και της λέγει: Αθανασία, διατί κλαίεις και λυπάσαι; Τα παιδιά σου χαίρονται μέσα εις τον Παράδεισον, και έχεις να τα απολαύσεις εις την Δευτέραν Παρουσίαν, και μη λυπάσαι. Έτσι την επαρηγόρησεν ο Αγγελος. Λέγει η Αθανασία του Ανδρονίκου: Αφέντη, χιλιάδες άνθρωποι και γυναίκες έζησαν και εφύλαξαν παρθενίαν εις όλην τους την ζωήν, εμείς δεν εφυλάξαμεν. Μας εχάρισεν ο Θεός δύο παιδιά και μας τα επήρε, επανδρευθήκαμεν και εκάμαμεν τα σωματικά, δεν γινόμεθα καλόγεροι να κάμωμε και τα ψυχικά, να υπάγωμεν εις τον Παράδεισον; Πρώτον, η Αθανασία ονόμασε τον άνδρα της αφέντη. Είναι δια τιμήν της γυναικός να λέγει τον άνδρα της αφέντη. Της απεκρίθη και ο ευλογημένος Ανδρόνικος και της λέγει: Ας είναι, αδελφή μου, ας γίνει το θέλημα του Θεού. Αδελφή την ονόμασεν, και από εκείνην την ώραν εξούσαν ωσάν αδελφοί. Επούλησαν τα πράγματά τους και τα εμοίρασαν ελεημοσύνην, επήγαν και οι δύο εις μοναστήρια και έγιναν καλόγεροι και περνούσαν με νηστείες, σκληραγωγίες, κακοπάθειες, και εσώθησαν και επήγαν εις τον Παράδεισον. Αυτοί έκαμαν τα **εξήκοντα**, διατί έκαμαν πρώτον τα σωματικά, έκαμαν και τα ψυχικά. Αυτοί βέβαια είναι κατώτεροι από την Αγίαν Παρασκευήν.

Αν ίσως και θέλει να κάμει τα εξήκοντα κανέννας από λόγου σας, ας αγωνίζεται ωσάν τον Άγιον Ανδρόνικον και την Αγίαν Αθανασίαν και σώνεται. Και αν είναι κανέννας από λόγου σας και δεν ευχαριστείται με την γυναίκα του και γυρεύει ξένην γυναίκα, ας στοχασθεί τον Άγιον Ανδρόνικον τι έκαμε, και ας εντρέπεται. Αν ίσως πάλιν και είναι καμία γυναίκα που δεν ευχαριστείται με τον άνδρα της, αλλά θέλει άλλον άνδρα, ας στοχασθεί τι έκαμεν η Αγία Αθανασία, και ας εντρέπεται.

Πάλιν δεν ημπορείτε να κάμετε τα εξήκοντα; Ας έλθωμεν παρακάτω, εις εκείνον που έκαμε τα **τριάκοντα**. Έχομεν πολλά παραδείγματα να αναφέρωμε, μα ας αφήσωμε τα πολλά και ας ειπούμε ένα.

Εις την Ανατολήν ήταν ένας άνθρωπος, το όνομά του **παπα Ιωάννης**, υπανδρευμένος, είχεν **είκοσι παιδιά**. Και μίαν ημέραν ένας Δεσπότης εκόνευσεν εις το σπίτι του παπα Ιωάννου. Βλέπει τα παιδιά που εκάθονταν. Ερωτά ο δεσπότης τον παπά. Τίνος είναι τα παιδιά; Λέγει ο παπα Ιωάννης: Εδικά μου είναι, αφέντη Πανιερώτατε, ο Θεός μου τα εχάρισε. Του λέγει ο Δεσπότης: Πόσα παιδιά είναι; Λέγει ο παπα Ιωάννης: είκοσι. Λέγει ο Δεσπότης. Πόσους χρόνους έχεις υπανδρευμένος; Λέγει ο παπάς: δεκαοχτώ. Τότε λέγει ο Δεσπότης του παπά: Δια δεκαοχτώ χρόνους να έχεις είκοσι παιδιά, εσένα σου πρέπει να είσαι καθηρημένος.

Λέγει ο παπάς: Να εξομολογηθώ, Δεσπότη μου, και αν το εύρεις εύλογον, ας είναι ορισμός του Θεού.

Αρχίνισε ο παπάς και λέγει: Εγώ, Δεσπότη μου, έμαθα γράμματα ελληνικά, έγινα δεκαοκτώ χρονών αναγνώστης και υποδιάκονος, εικοσιπέντε διάκονος και όταν έγινα τριάντα χρονών, με επαρακάλεσαν οι χριστιανοί, και ο δεσπότης και έγινα παπάς, χωρίς να δώσω κανένα άσπρο. Κατά τους θείους και ιερούς νόμους υπανδρεύθηκα. Πρώτον εξωμολογηθήκαμεν με την παπαδιά μου, επήγαμεν εις την εκκλησίαν και εστεφανωθήκαμεν. Έπειτα από το στεφάνωμα εκοινωνήσαμεν τα Αχραντα Μυστήρια, και ωσάν επέρασαν τρεις ημέρες εσμίξαμεν με την παπαδιά μου, και ωσάν έμεινεν έγκυος, εχωρίσαμεν, έως ότου εσαράντισε, και τότε εματασμίξαμεν, και πάλιν έμεινε έγκυος και ευθύς ανεχώρησα. Με τέτοιον τρόπον έκαμα τα είκοσι παιδιά οπού βλέπει η πανιερότης σου δια δεκαοκτώ χρόνια. Λέγει ο δεσπότης: Συγχωρημένος να είσαι να κάμεις πενήντα και εκατό παιδιά. Έτσι ο ευλογημένος παπάς έμαθε τα παιδιά του γράμματα, τα εκπαίδευε με νουθεσίες καλές, και επήγε και εις τον Παράδεισον να χαίρεται πάντοτε. Αυτός έκαμε τα τριάκοντα, είναι παρακάτω από εκείνον που έκαμε τα εξήκοντα. Θέλεις και συ, αδελφέ μου, να κάμεις τα τριάκοντα ωσάν τον παπα Ιωάννην; Αγωνίζου τώρα που έχεις καιρόν, και σώνεσαι.

Αυτή είναι η εξήγησις της παραβολής, αυτήν την παραβολήν εφανέρωσεν ο Κύριος, μα ακόμη δεν εκαταλάβετε το νόημά της, και λέγει έτσι: Ο **πρώτος σπόρος** οπού έπεσεν εις την στράταν είναι οι Εβραίοι, οι οποίοι είναι δια την Κόλασιν. Ο **δεύτερος σπόρος** οπού έπεσεν εις την πέτραν είναι οι ασεβείς, ομοίως είναι κάλπικη η πίστις τους, του διαβόλου. Ο **τρίτος σπόρος** οπού έπεσεν εις τα ακάνθια είναι οι αιρετικοί, και αυτών η πίστις του διαβόλου είναι. Ο **τέταρτος σπόρος** οπού έπεσε εις την καλήν γην, είναι η πίστις των ευσεβών και ορθοδόξων χριστιανών, οι οποίοι σώνονται, μα πώς σώνονται; Σώνεται ο καθένας καθώς έπραξεν. Αν ίσως και έκαμε καλά, πηγαίνει εις τον Παράδεισον, αν έκαμε κακά, πηγαίνει εις την Κόλασιν. Διατί ο κόσμος είναι μοιρασμένος εις τέσσαρα μέρη. Τα τρία μέρη είναι δια την Κόλασιν και το άλλο μέρος δια τον Παράδεισον. Αυτό είναι το νόημα του Χριστού, και όποιος θέλει ας στοχασθεί καλά με τον νουν του, αν θέλει να σωθεί.

(18ος αιών - «Διδαχές» Ε' διδαχή σελ. 248, «Πατερικόν Κυριακοδρόμιον», σελίς 325 και εξής, Επιμέλεια κειμένου: Δημήτρης Δημουλάς)

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

(Πηγή ηλ. κειμένου: orp.gr)